

paa Landet. Vi havde iaftes Sognefogderne til Behandling; her er netop et Gebeet, hvor Sognefogdens Virksomhed har stort Spille- rum, og i de Sogne, hvor der er en activ Sognefoged, vil man vist som oftest see, at dette Uvæsen drives mindre, ja, maaskee slet ikke. Ved at vedtage et Lovforslag som dette, bliver, om jeg saa maa sige, Evret aldeles opgivet. Naar Enhver ad den sædvanlige Wei og uden at gaae den Wei, som Næringslovens § 56 nu foreskriver, kan give sig til at handle med Brændeviin, hvorledes vil det da være muligt at kontrollere, om der tillige drives Udskænkning? Nu er der dog Midler tilstede til at kontrollere saaael ulovlig Brændeviinshandel som ulovlig Brændeviinsudskænkning, og det kan vel heller ikke siges, at det drives i saa stor en Maalestok. Det forekom mig, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne væsentlig gik ud fra, at Politimestrene ønskede en Forandring, fordi det var noget mere mageligt for dem; de havde sagt til ham, at der ikke var værre Sager for dem at behandle end Thendefager og Brændeviinsfager; jeg troer, at han kunde tilføje Brandfager. Jeg veed meget godt, at disse Sager ikke ere Politimestrene behagelige, men de fleste Sager, Politimestrene have med at gjøre, ere jo ikke behagelige, og vi have da heller ikke Politimestre paa Landet for at skaffe dem Behageligheder. De ere der for at opret- holde Justitsen, men er der noget Middel, som skulde hjælpe til at nedbryde Justitsen paa Landet, troer jeg, at det at opgive Evret paa dette Omraade er et saadant. Vi søle vistnok Alle, at saaledes som Forholdene ere, kan den ulovlige Brændeviinshandel ikke aldeles kontrolleres eller afflaffes, men der er dog Midler derfor, og jeg troer, at de fleste af os maae ønske, at disse Midler blive anvendte noget strengere, end det steer for Dieblisset. Det er ikke behageligt, naar man flere Steber i eet Sogn kan være Vidne til, at der, uden at det for den private Mand er muligt at skrive ind, kan være Udsalgssteder af Brændeviin og finde Snapseskænkning Steb om Aftenen; det hjælper ikke til at hævde Sædelig- heden, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne fornemmelig slog paa, men det her foreliggende Forslag vil, efter min Overbeviisning, saalidt hjælpe til at hævde Moraliteten, at det snarere

vil hjælpe til at nedbrykke den mere. (Modsigelse.) Ja, mine Herrer, Forholdene kunne være forskellige; jeg seer nu Sagen fra den Side, og som Følge af de Betragtninger, jeg har fremsat med Hensyn til dette Lovudkast, kan jeg paa ingen Maade tiltræde det. Det er saa meget smukt at komme med et Lovudkast, som gaaer i en friere Retning end den Lovgivning, vi for Dieblis have. De, der stille sig som Talsmænd for en friere Afbenyttelse af alt Muligt end den, der for Dieblisset existerer, have altid en lettere Opgave end de, der f. Ex. sige: Vi frygte for, at det endnn ikke gaaer an at give denne Frihed, i alt Fald ikke saa længe Justitsforholdene paa Landet ikke ere bedre, end de for Dieblisset ere. Det er en mere ubehagelig Stilling, man derved kommer til at indtage, men jeg vil for mit Vedkommende sige, at jeg ikke troer, at Tiden endnu er kommen til, at vi med nogen Forbeel kunne bruge denne Modgift; saaledes betragtede jo den ærede Ordfører for Forslagsstillerne dette Forslag, idet han sagde, at det ikke er fremkommet for at afhjælpe nogen Trang, men for at være en Modgift imod Noget, som man kaldte et Onde, der allerede eksisterede. Saaledes kan jeg paa ingen Maade betragte et saadant Lovudkast, og jeg kan derfor ikke tiltræde det.

Madsen: Den ærede sidste Taler yttrede, at der ikke var nogen Trang til denne Lov, men jeg maa dog formene, at der paa mange Steber er en Trang dertil. Jeg betragter ikke Loven som Modgift, som han sagde, men jeg troer netop, at den er meget hensigtsmæssig, thi det er bekjendt, at der i mange Sogne slet ikke findes en eneste Brændeviinshandel, og det forekommer mig, at det er urigtigt, at Folk, som kun bruge saa Potter Brændeviin om Aaret, skulle løbe enten til Kjøbstaden eller hen i et Naboegn eller maaskee endnu længere for at faae een eller to Potter Brændeviin. Jeg kan ikke see rettere, end at det er hensigtsmæssigt og billigt, at der er et Brændeviinsudsalg i hvert Sogn, og jeg kan ikke indsee, at der kan være nogen Fare, for at der skulde komme for mange af det Slags Handlende, thi da vilde den Ene tage Næringen fra den Anden.